

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ของกลุ่มอาชีพชุมชนหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนนั้น ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบร่างที่ 3 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วัสดุท้องถิ่นที่ใช้มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.80$) และผลการวิจัยยังพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวานั้น ต้องการทำให้ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบที่ง่ายไม่ซับซ้อน เพราะผลิตภัณฑ์ที่มีความซับซ้อนจะทำให้ใช้เวลาในการผลิตมากขึ้น เส้นของผักตบชวาแต่ละเส้นมีขนาดที่ไม่เท่ากัน ทำให้เกิดปัญหาระหว่างการผลิตทำให้ต้องเปลี่ยนรูปแบบซึ่งมีผลต่อการประเมินและแก้ไขแบบเพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ผลิต แบบผลิตภัณฑ์ที่ได้ทำการออกแบบมาแล้วนั้นสามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ต่อไป เนื่องจากเขตหนองจอกยังมีวัสดุท้องถิ่นอีกเป็นจำนวนมาก หากแต่ไม่ได้รับการศึกษาและวิจัยอย่างลึกซึ้งทำให้เสียโอกาสในการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ทำการออกแบบมานั้นเป็นการใช้วัสดุท้องถิ่นทั้งหมด รูปลักษณะจะเป็นการสื่อถึงท้องถิ่น โดยใช้รูปลักษณะของดอกบัวมาเป็นส่วนช่วยในการออกแบบ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนานั้น ผู้วิจัยต้องการจะสื่อถึง สิ่งที่เป็นมงคล ซึ่งดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ในทางพระพุทธศาสนา และดอกบัวหากได้รับการจัดองค์ประกอบและนำไปประดับในภาพแล้วจะทำให้เกิดความสวยงามและโดดเด่น รูปแบบของผลิตภัณฑ์ใช้แนวความคิดมาจากรูปทรงเรขาคณิต ใช้การผสมผสานระหว่าง ทรงรี ทรงหกเหลี่ยม ทรงสี่เหลี่ยมมาจัดองค์ประกอบให้เป็นรูปแบบที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการออกแบบตามแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมของ วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. 2549 ซึ่งได้กล่าวถึงแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมว่า ต้องมีคุณค่าทางธรรมชาติ มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่น ใช้สอยเหมาะสมกับวัสดุท้องถิ่น ความสวยงามน่าสนใจ รูปแบบแปลกใหม่ราคาไม่แพงสามารถซื้อได้ และในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาของกลุ่มอาชีพชุมชนหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร นั้นได้ตรงกับแนวคิดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ว่าด้วยเรื่อง การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการ

เสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ ทั้งที่เป็นทุนทางสังคม ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้นและเชื่อมโยงกันเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ทั้งนี้การเสริมสร้างทุนทางสังคมจะเป็นพื้นฐานหลัก โดยต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพคนให้เป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสำนึกสาธารณะและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชนและระหว่างชุมชน และเป็นพลังของการพัฒนาประเทศ ชุมชนเกิดจากการรวมตัวของผู้คนทั้งในชนบทและในเมือง ในหมู่บ้านและระหว่างหมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด ในอาชีพหนึ่งหรือในความสนใจร่วมกันของคนหลายอาชีพจากหลายแห่งหลายพื้นที่ การรวมตัวกันดังกล่าวมีทั้งที่เป็นมูลนิธิ เป็นสหกรณ์ สมาคม หรือรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียนรวมกันเป็นกลุ่มอาชีพ เป็นชมรม มีกติกาหลักการและกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกัน การเสริมสร้างให้ชุมชนมีการรวมตัวอย่างเข้มแข็งมาร่วมคิดร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ มีกระบวนการเรียนรู้และการจัดการองค์ความรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตาม ภูมิสังคม ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตบนฐานทรัพยากร ภูมิปัญญา และวิถีวัฒนธรรมชุมชน ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักความเอื้ออาทร มีความสามัคคี เสียสละ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองและผู้อื่น จึงเป็นการอยู่เชิงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อมุ่งไปสู่ความสุขที่เกิดจากความสมดุล ความพอประมาณอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ ชุมชนสามารถบริหารจัดการใช้ประโยชน์จากทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างมีดุลยภาพสอดคล้องเชื่อมโยงกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน เพิ่มพูนความสัมพันธ์อันใกล้ชิดทางสังคมระหว่างผู้คนทั้งภายในและภายนอกชุมชน ทั้งนี้ การรวมตัวกันอย่างเข้มแข็งของคนในชุมชนนอกจากจะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ยากและซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความยากจนที่มีความเป็นองค์รวมเกี่ยวพันทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครอง ซึ่งต้องอาศัยชุมชนที่เข้มแข็งเป็นเสาหลักในการร่วมมือร่วมใจดำเนินการให้หลุดพ้นจากความยากจนตลอดไปแล้ว ยังช่วยให้ชุมชนสามารถพัฒนาอนาคตของชุมชนได้อีกด้วย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินงานในระหว่างการสำรวจพื้นที่ในการทำวิจัยและการออกแบบนั้นประสบผลสำเร็จในระดับปานกลาง เนื่องด้วย การไม่ได้รับการสนับสนุนของทางภาครัฐในการพัฒนาชุมชนแนวคิดในการมีส่วนร่วมของชุมชนยังมีน้อย และการให้ความสำคัญระดับชุมชนไม่ได้มีการพบปะพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนอย่างจริงจัง ทำให้ผู้วิจัยออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนเพียงฝ่ายเดียว หากจะทำให้เพิ่มศักยภาพในการผลิตและการออกแบบ เห็นควรให้มีการ

ฝึกอบรมและทำความเข้าใจกับชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สามารถเกิดการแข่งขันได้สูง และชุมชนสามารถอยู่ได้และมีการจัดการชุมชนอย่างเป็นระบบ

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำงานวิจัยที่ต้องประสานงานสำนักงานเขตหนองจอกและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับการอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี กลุ่มในการผลิตผักตบชวานั้น ชาวชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่โรงงานผู้รับงานผลิตจากชุมชนให้ความร่วมมือน้อยในการขอข้อมูลเพื่อประกอบในการออกแบบ และการวิจัยครั้งนี้ยังมีอุปสรรคอีกมากในเรื่องของความต้องการของชุมชนในส่วนอื่นที่ต้องได้รับการพัฒนาต่อไป หากแต่ยังขาดบุคลากรที่เข้าใจในเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การขาดการอบรมให้ความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ และการขาดงบประมาณในการสนับสนุน ซึ่งเป็นหลักในการขับเคลื่อนชุมชน ผู้วิจัยหวังว่าหากทางภาครัฐเข้ามาสนับสนุนชุมชนอย่างเต็มกำลัง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาอาศัยกันได้โดยใช้หลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงเป็นต้นแบบในการพัฒนา

บรรณานุกรม

- เจษฎา พัตรานนท์. 2553. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานท้องถิ่นโดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษากลุ่มจักสานใบกะพ้อ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นเรศ สว่างจันทร์. 2543. การออกแบบระบบการถ่ายเทความร้อนเพื่อการอบแห้งอุณหภูมิต่ำโดยใช้ปั๊มความร้อน สำหรับผลผลิตทางการเกษตร : กรณีศึกษาอบแห้งผักตบชวา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิรัช สุดสังข์. 2548. ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. 2549. หลักและแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร : Idesign Publishing.
- วัฒน์ จุฑะวิภาต. 2552. ศิลปะพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนธยา พลศรี. 2545. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สมชาย บุญพิทักษ์. 2551. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ การศึกษาและพัฒนาผักตบชวา สำหรับผลิตเป็นเฟอร์นิเจอร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- สมรัฐ บุรีรัตน์. 2552. ทักษะของผู้บริโภควัยรุ่นต่อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550-2554. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10.
- สุภาพ อัจฉริยศรีพงศ์ และคณะ. 2536. การป้องกันเชื้อราของผลิตภัณฑ์หัตถกรรมทำจากเส้นใยผักตบชวา. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สาขาวิจัยอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ.
<http://anchan.lib.ku.ac.th/kukr/handle/003/13243>
<http://www.bangkok.go.th/nongchok/>. ออนไลน์ 20 พฤศจิกายน 2554
library.dip.go.th/multim/edoc/08866.doc. 20 พฤศจิกายน 2554
<http://www.jadsan.com> 15 ธันวาคม 2554
<http://kanchanapisek.or.th>. ออนไลน์ 15 ธันวาคม 2554

http://www.mcot.net/cfcustom/cache_page/35115.html. 20 เมษายน 2554

<http://moofurnitureshop.com/about/index.html>. 15 ธันวาคม 2554

<http://netra.lpru.ac.th/~weta/m1/index.html>. 20 พฤศจิกายน 2554

<http://www.school.net.th/library/webcontest2003>. 20 พฤศจิกายน 2554

<http://shopping.sanook.com/product/6670486>. 15 ธันวาคม 2554

http://www.sukhothai.go.th/otop/otop_01.htm. 20 เมษายน 2554

http://superchiyo-phayao.blogspot.com/2009/12/blog-post_28.html. 15 ธันวาคม 2554

ภาคผนวก

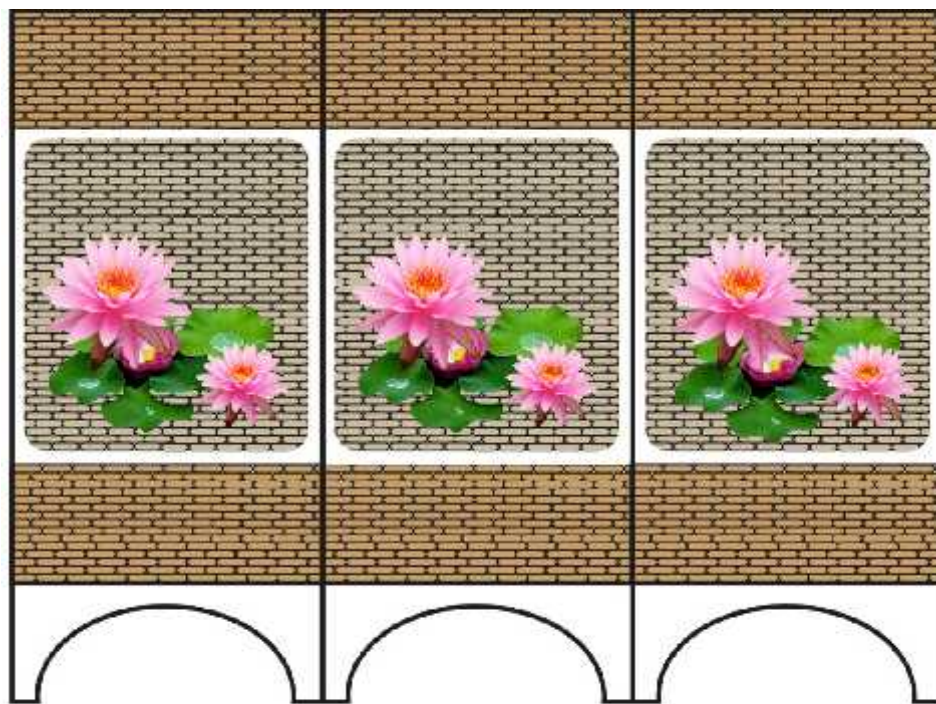
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ข ภาพการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ค ภาพผลงานที่ได้ทำการออกแบบ

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา แบบที่ 1
 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน

Sketch Design 1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. วัสดุท้องถิ่นที่ใช้มีความเหมาะสม					
2. โครงสร้างมีความเหมาะสม					
3. ความสวยงามและน่าสนใจ					
4. ความเป็นเอกลักษณ์สื่อถึงชุมชน					
5. การถอดประกอบ					
6. สามารถประยุกต์เข้ากับยุคปัจจุบัน					

7. ง่ายต่อการผลิตเชิงพาณิชย์					
8. ความง่ายในการขนส่ง					

ความคิดเห็นอื่นๆ (โปรดระบุ)

1) จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

.....

.....

.....

2) ข้อควรได้รับการแก้ไขของผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

.....

.....

.....

3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

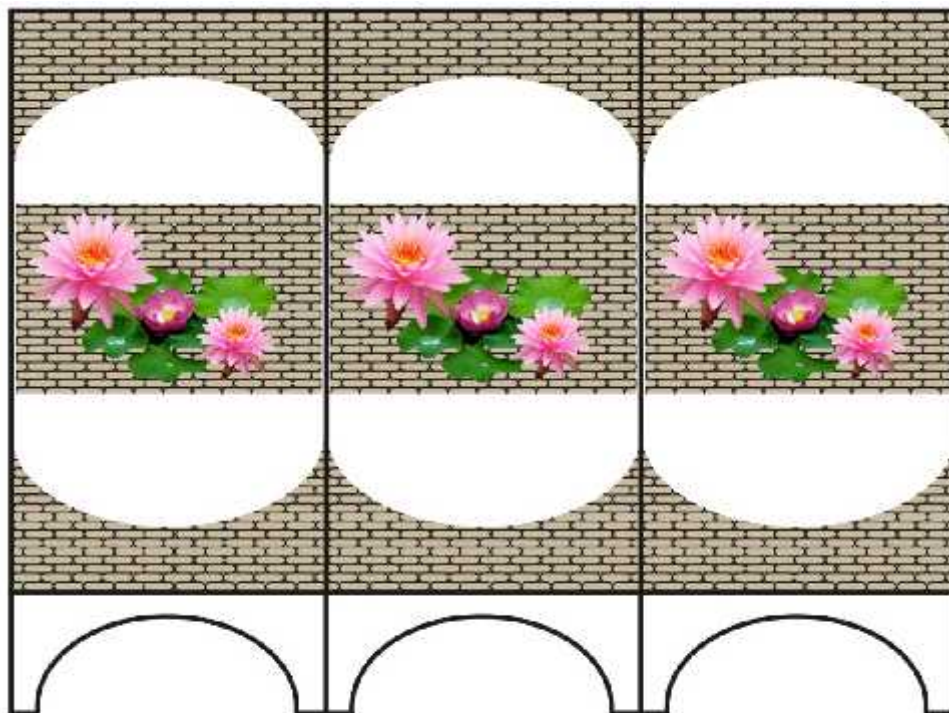
.....

.....

ผู้ประเมิน.....

(.....)

แบบประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา แบบที่ 2
 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน

Sketch Design 2

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. วัสดุท้องถิ่นที่ใช้มีความเหมาะสม					
2. โครงสร้างมีความเหมาะสม					
3. ความสวยงามและน่าสนใจ					
4. ความเป็นเอกลักษณ์สื่อถึงชุมชน					
5. การถอดประกอบ					

6. สามารถประยุกต์เข้ากับยุค ปัจจุบัน					
7. ง่ายต่อการผลิตเชิงพาณิชย์					
8. ความง่ายในการขนส่ง					

ความคิดเห็นอื่นๆ (โปรดระบุ)

1) จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

.....

.....

.....

2) ข้อควรได้รับการแก้ไขของผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

.....

.....

.....

3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

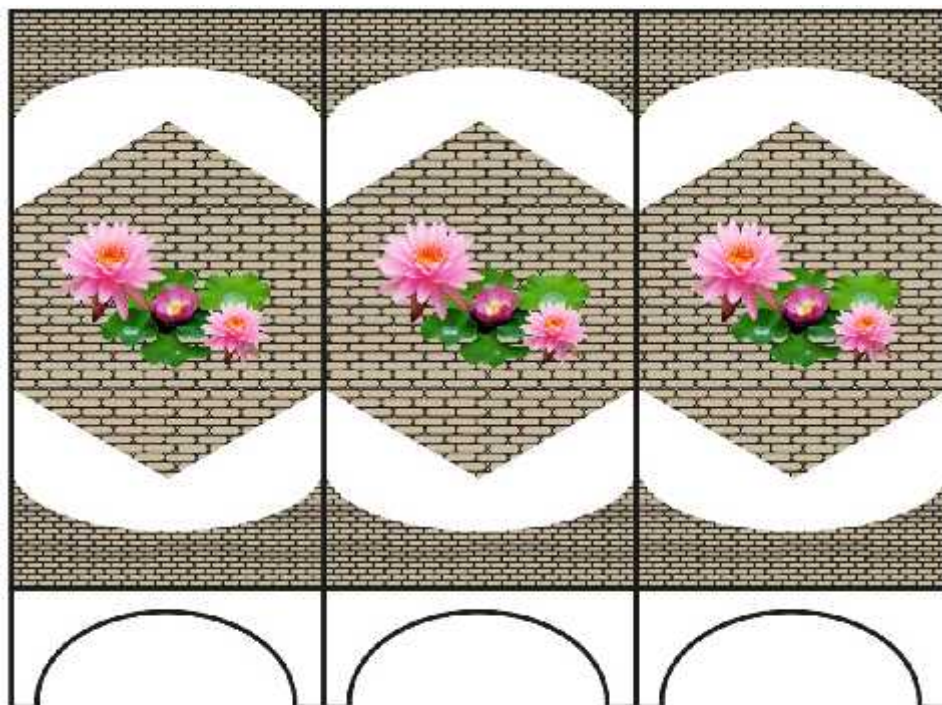
.....

.....

.....

ผู้ประเมิน.....
(.....)

แบบประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา แบบที่ 3
 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน

Sketch Design 3

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. วัสดุท้องถิ่นที่ใช้มีความเหมาะสม					
2. โครงสร้างมีความเหมาะสม					
3. ความสวยงามและน่าสนใจ					
4. ความเป็นเอกลักษณ์สื่อถึงชุมชน					
5. การถอดประกอบ					
6. สามารถประยุกต์เข้ากับยุคปัจจุบัน					

7. ง่ายต่อการผลิตเชิงพาณิชย์					
8. ง่ายในการขนส่ง					

ความคิดเห็นอื่นๆ (โปรดระบุ)

1) จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

.....

.....

.....

2) ข้อควรได้รับการแก้ไขของผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

.....

.....

.....

3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน.....

(.....)

ภาคผนวก ข ภาพการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ ค. 1 แสดงการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ ค. 2 แสดงการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ ค. 3 แสดงการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ ค. 4 แสดงการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

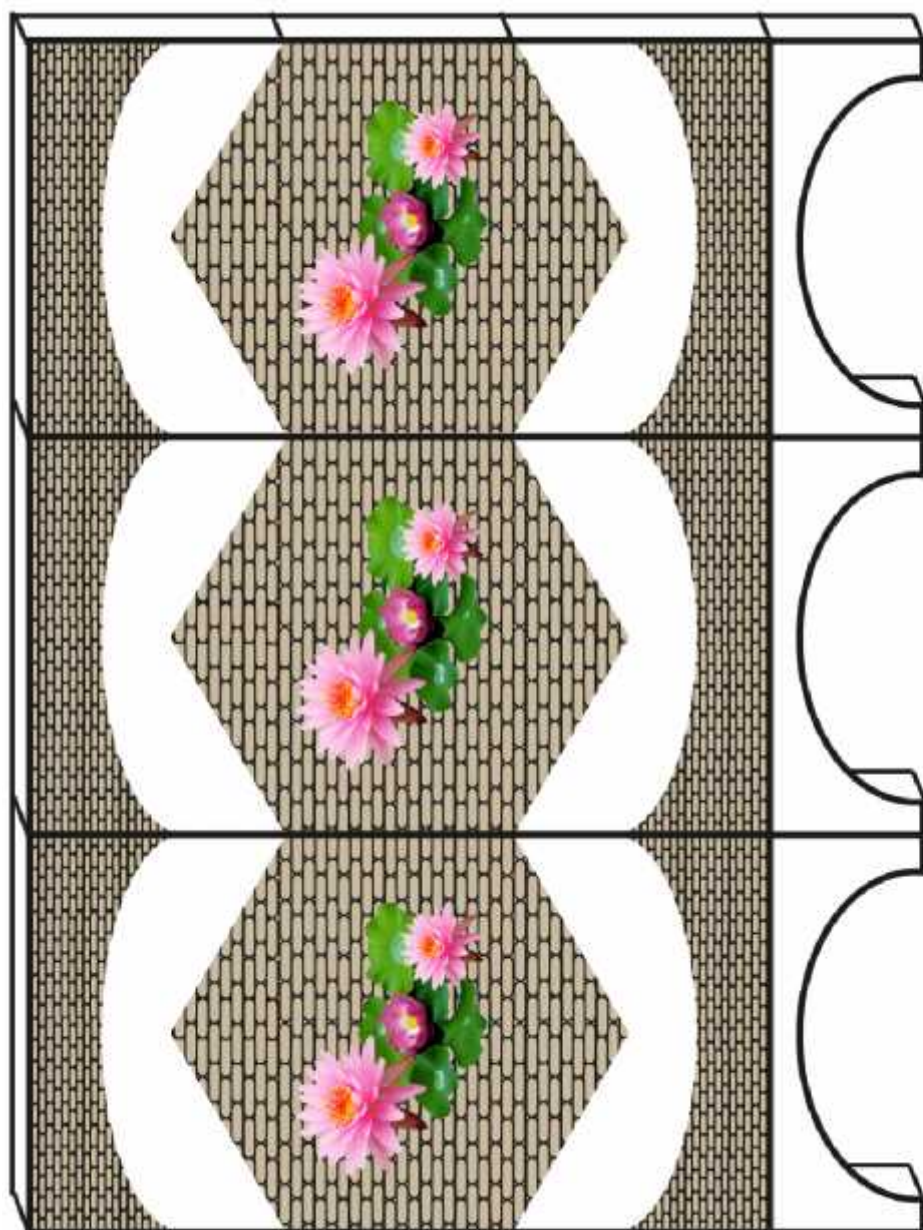

ภาพที่ ค. 5 แสดงการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ ค. 6 แสดงการลงพื้นที่สำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

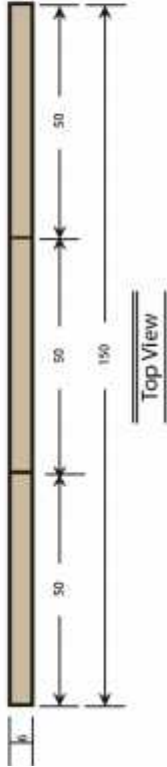
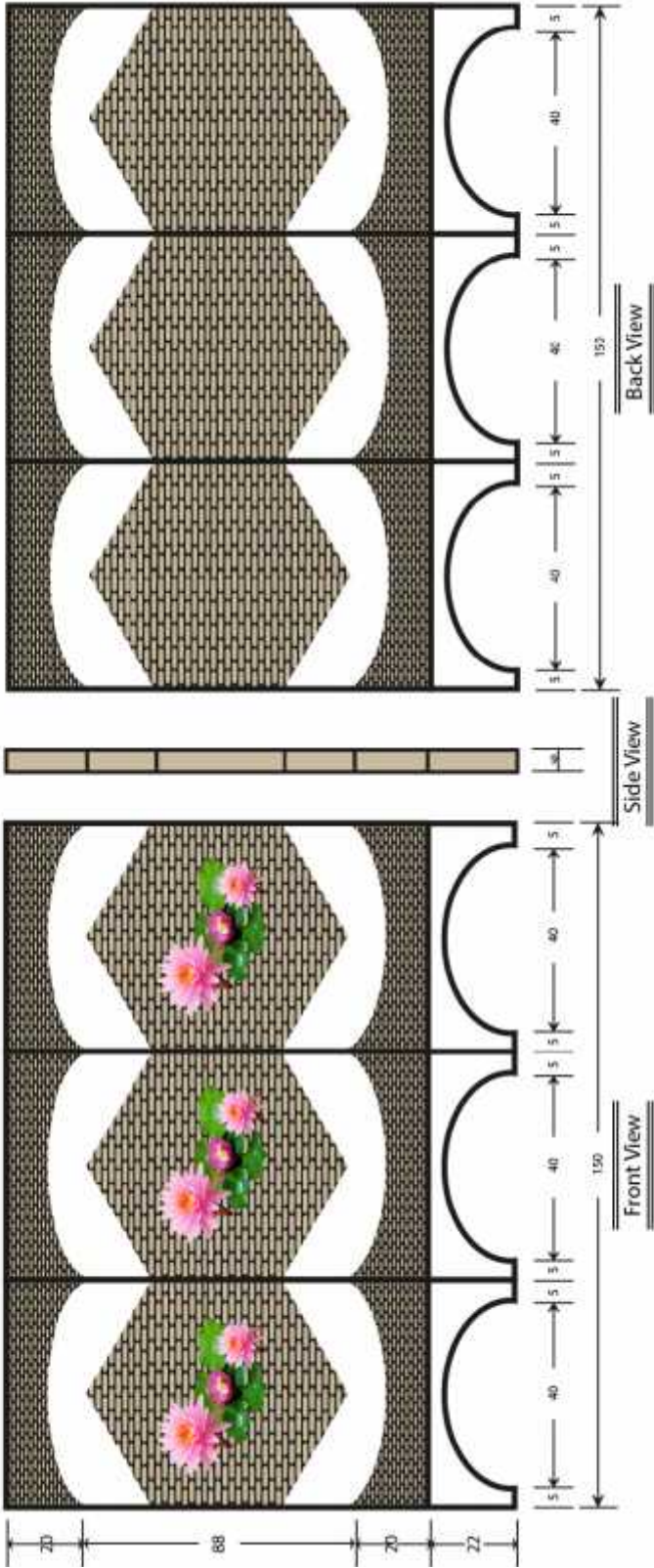
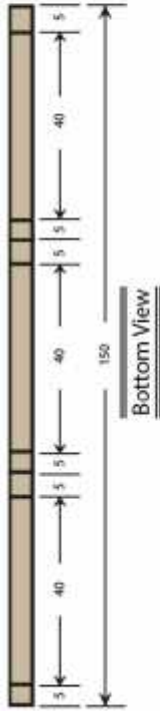
ภาคผนวก ค ภาพผลงานที่ได้ทำการออกแบบ

Isometric

ภาพที่ ง.1 แสดงภาพผลงานที่ได้ทำการออกแบบ

Scale 1 : 10
Unit of CM.

Dimension

ภาพที่ ง.2 แสดงผลงานที่ได้ทำการออกแบบ

ภาพที่ ง.3 แสดงผลงานที่สำเร็จแล้ว

ภาพที่ ง.4 แสดงผลงานที่สำเร็จแล้ว

ข้อมูลประวัติผู้วิจัย

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล นางสาวสุธาสินี บุรีคำพันธ์

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

ประวัติการศึกษา

ชื่อย่อปริญญา	สาขา	สถาบันที่จบ	ปีที่จบ
ค.อ.บ.	ศิลปอุตสาหกรรม	สจล.	2541
ค.อ.ม.	เทคโนโลยีการศึกษาฯ	สจล.	2545

สาขาวิจัยที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ออกแบบแพชั่นและสิ่งทอ คอมพิวเตอร์กราฟิก

รางวัลด้านวิชาการ/ด้านวิจัย/งานสร้างสรรค์ (ด้านศิลปะ หรืออื่นๆ) ที่ได้รับ

ปี พ.ศ.	ชื่อรางวัล	สถาบันที่ให้

ทุนการศึกษาและทุนวิจัยที่เคยได้รับ

ปี พ.ศ.	ทุนการศึกษาและทุนวิจัย	สถาบันที่ให้
2554	ทุนวิจัยเงินรายได้	สจล.
2554	ทุนวิจัยเงินรายได้	สจล.

ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ (ระดับชาติและนานาชาติ)

.....

.....

.....

การเสนอผลงานวิชาการ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อความยั่งยืน ของกลุ่มอาชีพชุมชนวัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ผลงานสิทธิบัตร/สิ่งประดิษฐ์/งานสร้างสรรค์ (ศิลปะ หรือ อื่นๆ)

.....

.....

อื่นๆ

.....

.....